

EELK KADRINA KATARIINA KOGUDUSE HÄÄLEKANDJA

ELULÄTE

september 2026 nr 131

SÕNA

Targa süda teeb tema suu targaks. Õp 16:23

MÕTE

Septembrikuu juhtsõna ütleb taas välja vana tõe, et "mis südames, see keelel". Ehk kui südames on tarkust, siis seesama tuleb välja ka suust.

Vanad heebrealased kujutlesid tarkuse asupaigana mitte pead (nagu meie), vaid südant. Süda tähistas keset, keskust. Kasutame ju ka selliseid väljendeid nagu "metsa südames" või "linna südames". Keskse kohal olgu tarkus! Tark on ka kõike loodut hoida.

PALVE

Hea Isa, Sa tahtsid panna inimese kogu loodut harima ja hoidma. Anna andeks, et oleme olnud kohutavalt viletsad aednikud. Kuid Sinu abiga see pole nii! Aamen

EELK KUTSUB ÜLES MÕTLEMA LOODUHOIULE

EELK kutsub iga aasta septembris inimesi üles mõtlema ja ka panustama looduhoidu.

Tänavuse aasta teemaks on "Elav vesi". Mida see tähendab? On ju Jumal loonud kogu maailma ja andnud sellele peaaegu midagi vastu tahtmata inimese harida ja hoida.

Magevesi, sealhulgas ka põhjavesi on üks olulisemaid maavarasid ja maailmas on juba piirkondi, kus selle kättesaadavus on väga piiratud või suisa olematu. Mõelgem sellele. Ilma veeta poleks elu.

Viimastel aastatel on meedias ja avalikkuses juttu olnud sellest, kui palju ning kui oluline on kokku hoida. Kas ka vee pealt, tekib küsimus? Põhjavesi on Eesti üks olulisemaid maavarasid ja Pandivere kõrgustik on selle reservuaar, tänu Äntu, Neeruti ja Viitna järvedele.

Aga millele peaks mõtlema iga kristlane, kui ta vaatab kogu loodut? Eelkõige peaks ta alanduma Isa ette ja palvetama, sest siis on kõik Jumala kätes. Ja küllap loodugi saab hoitud. Oleme ju kõik osakesed samast loodust.

KÕIK ON OODATUD KIHELKONNAPÄEVA
PIDULIKULE JUMALATEENISTUSELE,
JÄRGNEB ETTEKANNE LEERIMAJAS.

Looduhoiukuu

Jumalateenistused toimuvad kirikus iga kuu 2. ja 4. pühapäeval algusega kl 11. Tere tulemast!

Skänni QR
ja toeta oma
kodukogudust
AITÄH!

ASTRIDI PÄEVIK

Järgmise päeva pärastlõunal juhtus Ploompuu üks kodu olema, sest noor sugulane oli juhustlikult välja jalutama läinud. Kirikuõpetaja keetis suure presskannu täie kohvi. Ta täitis mummulise savikruusi ja läks seda oma töötuppa jooma. Märtsi teine nädal oli parajasti lõpusirgel ja Ploompuu tundis teatavat survet kuklas. Jah, esimene lugemisklubi kohtumine oli ju üle ootuste isegi korda läinud, kuid nüüd, kuidas edasi? Vennatütrest võis kõike oodata. Ploompuu teadis, et põlvkondade vahelised erinevused teevad noorele sugulasele kaunistusi tusk. Herbert Tungal oli vanakooli mees ja lugemisklubis osalenud daamid üsna sõnakad, sealhulgas ka selles, mis puudutas koguduseelu. Ploompuille meenus seik, kus Aime ja Vilma olid nõudnud, et kiriku altaril ja kõnepuldil oleks igal pühapäeval värsked lilleseaded. Ploompuille polnud see meeldinud. Ta ei armastanud seda liigset edevust, ülepaistatust. Kõik olgu ikka tasakaalus, mõtles ta.

Kirikuõpetaja oli just kõõki suundumas, kui miski sundis teda Astridi toa uksest sisse kiikama. Noore naise tuba oli piinlikus korras, kui laual üks lilleliste kaantega raamat ja pastapliiats välja arvata. Lähemal uurimisel selgus, et tegemist ei olnudki lihtsa raamatu, vaid tüdruku päevikuga. Uudishimu kihutas Ploompuid tagant ja ta luges eelmise õhtu sissekannet. Silmad libisesid kiiresti üle piinlikult täpselt kirjutatud tähtede:

Kallis, kallis päevik,

Onu juures on kaunistusi igav, aga rahulik. Meie esimene lugemisklubi kohtumine on siis toimunud. Ja see oli, ohhh.....! Mul ei ole ausalt midagi selle vastu, et onu on kirikuõpetaja, aga too füssoõps. Mida ta õige endast arvab? Ka vanad õpetajad, isegi kui nad on muldvanad, peavad aru saama, et elu on võrreldes sellega, kui nemad noored olid, tublisti edasi läinud ja üsna palju muutunud! Ma ei armasta Tammsaare romaane. Pole neid kunagi armastanud. Kooli ajal ka ei armastanud. Härra Tungal võiks mõelda, et onu tegutseb Nögesnõmme koguduse parimates huvides. Aga kes olen mina? Mina tulin siia ju ainult koolivaheajaga veetma. Kallis, kallis issi, miks pidid sa nii vara lahkuma? Kui väga, väga oleks mul su nõu praegu tarvis. Tahaksin sinult nii palju küsida. Kasvõi su kõrvalgi istuda ja küllap meil oleks siis juba teemasid, millest rääkida. Isa, sa teadsid, et juba väikese tüdrukuna armastasin ma väga, kui sa mind oma põlvele võtsid ja mulle midagi ette lugesid. Aga siin Nögesnõmmel on elu nii argine ja üksluine...

Ploompuu lasi päevikul õrnalt lauale kukkuda. Ah siis nõnda on Astridiga lood. Ta ruttas kõõki, täitis uuesti kohvitassi suundudes siis kiiresti oma töötuppa. Füüsikaõpetaja Tungla numbrit valides, täitsid õpetaja südant vastakad tunded. Ploompuu lihtsalt ei mõistnud, kuidas oli vanas kooliõpetajas, kes ta ju ometi oli, nii palju südikust, et tema vennatütrel poole pöörduda ja uurida ja urgitseda. Samas teadis Ploompuu, et keegi ei tea päris eluõnne valemit ja kui tahta otsida rahu, siis seda võib ju leida kirikustki. Vähemalt selles oli Ploompuu enam kui kindel. Nad Tunglaga vestlesid kaua ja kui kirikuõpetaja viimaks telefoni lauale asetas, naaldus ta tooli seljatoele kerge ohkega, teadmises, et oli käitunud õigesti. Vennatütrel lugemishuvi silmas

pidades, tuligi teha, seda, mis tarvis. Astrid kindlasti rõõmustab. Ja veel, juba nende järgmisel lugemisklubi kohtumisel annab ta noorele sugulasele rohkem sõna, kasvõi juba sellepärast, et peletada tüdruku igavust ja saada aru Astridi eesmärkidest ürituses osalemisel. Muidugi võis ju vaadata asjadele ka teisiti. Et lugemisklubi kutsuti ellu rikastamiseks koguduse sisseelu ja andmaks inimestele võimaluse kodust välja tulla.

Ploompuu teadis väga hästi, mis juhtub vanuritega siis, kui nad nii nimetatud nelja seina vahele istuma jäävad. Ja kui vana inimest üldse midagi murrab, siis ei ole see mitte alati haigus, vaid eelkõige üksildus, millega teadupärast üsna keeruline toime tulla. Kirikuõpetajana mõistis ta sedagi, et iga koguduse liige, olgu ta siis noor või vana, on koguduses väga oluline ja kallis. Vennatütrelle ta seda muidugi otse öelda ei sõandanud, sest neiu polnud ju usklik. Kõike seda tuli järgmise lugemisklubi korraldamisega muidugi arvestada. Ploompuu pidi tunnistama, et tema vennatütar, isegi kui tal paistis taipu olema, mõistab peagi, et põlvkondlikke erinevusi saab lahendada vaid rääkides, olles aus nii enda, kui teiste vastu. Siis ta tõusis ja kõndis aeglaselt akna juurde. Lumi nii paljudest, kui seda sellel talvel maha sadaski, oli nüüd täiesti ära sulanud. Siin, seal helkisid jääkirmes poriloidud.

Ploompuu muigas endamisi. Tal ei olnud küll mingit kavatsustki vennatütrel päevikut lugeda. See oli lihtsalt läinud nii ja nüüd, kui ta selle sissekandele mõtles, mõistis ta, kui väga vennatütar tegelikult oma isast puudust tundis. Järgneb...

William Balke (1757-1827).

Behemot ja Leviaatan.

PIIBLI LOOMAD. LEVIAATAN

Mõneti ootamatult alustame Piibli loomade tutvustamist hoopis mütolooilistest olenditest, keda seal on mainitud. Üks selline on leviaatan.

Juba muinas-Süüria eepostes esineb hiiglaslik seitme peaga madu, kelle nimi oli *litanu*. Piiblis (Ps 74,13-14 ja Js 27,1) on leviaatan merekoletis, kellel aga võivad olla looduslikud paralleelid. On pakutud vaala või suurt haid. Kuid kõige levinum kandidaat leviaatani kujule on siiski Niiluse krokodill (*Crocodylus niloticus*). Oma tugevuse, võimsate lõugade ja soomusega võis krokodill olla vabalt leviaatani prototüüp, kuid leviaatanit on kujutatud siiski veel võimsamana. Iobi raamat kirjeldab teda detailselt li 40,25-41,26. See kirjeldus on üheaegselt realistlikult looduslähedane ja mütolooiliselt poeetiline. Kuna heebrea sõna *liwyatan* võib tõlkida, kui "keerduv, põimuv", siis kujutakse teda hiiglasliku ja väga ohtliku meremaona.

Nendes iobi raamatu peatükkides kõneleb Jumal ise Iobiga ja toob leviaatani näiteks kui olendit, kelle üle inimesel puudub igasugune võim. Mõte on lihtne: kui inimene ei suuda alistada ega püüda sellist elukat, siis kuidas saaks ta vaielda Looja endaga, kes selle olendi ometi valmis tegi?

Teadmiste ja teadmatuse vahel paikneb arvamus.